

свободу ціною життів та поранень. Також зазначає, що надзвичайно важливо зберегти Україну для нащадків. Таким чином, через міфологічні уявлення, які розкривають сутність світогляду предків, авторка формує українське бачення справедливості (вільні на своїй землі).

Отже, у творчості Н. Сеньовської вагома роль належить міфу, котрий транслюється крізь призму сьогодення. Авторка надає міфічним образам нового звучання для того, щоб розкрити проблематику боротьби українців за свою незалежність, важливість підтримки з боку рідних. Через тезу, що боги наших предки завжди пліч-о-пліч з українцями, письменниця транслює ідею про важливість наших коренів, спадку – як в матеріальному, так і в метафізичному сенсі.

Список використаних джерел

1. Зуєнко М. Проблеми міфопоетичного аналізу ліричного твору. *Збірн. наук. праць Полтавського нац. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка: Філологічні науки*. 2012. Вип. 10. С. 21–23.
2. Сеньовська Н. Вибір Полеля. Аркуш. URL: <https://arkush.net/book/475> (дата звернення: 15. 02. 2023).
3. Словник української мови у 20 т. 2017. Том 8. Л – Мішурний. / Наук. кер. проекту акад. НАН України В.А. Широков. К.: Наукова думка. 994 с. URL: <https://bit.ly/429dvRL> (дата звернення: 20. 02. 2023).

ІЗ ДОСВІДУ РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ ШКОЛЯРАМИ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

Москаленко М.П.

Робота з обдарованими учнями на кафедрі біології та методики навчання біології природничо-географічного факультету СумДПУ імені А.С. Макаренка здійснюється в різних формах. Це проведення літньої біологічної школи «Вакалівщина», наукової конференції-конкурсу «Молодь. Наука. Природа», природничого квізу, відкритого природничого турніру для обдарованих учнів, Всеукраїнської олімпіади з біології СумДПУ імені А.С. Макаренка, семінари-практикуми, тренінги для обдарованих учнів, робота у зоологічному музеї кафедри та консультування і виконання науково-дослідницьких робіт учнів – членів МАН України.

Для викладачів педагогічних університетів у всі часи актуальною була і залишається співпраця з освітянською спільнотою свого регіону. Це наради, олімпіади, гостьові лекції, курси підвищення

кваліфікації вчителів та багато інших контактів. Під час таких зустрічей, окрім спільного обговорення професійних проблем та іншої взаємодії, завжди було місце рекомендаціям вчителями-біологами своїх обдарованих та вмотивованих учнів із районних центрів, селищ та сіл для подальшого їх розвитку під керівництвом викладачів вже вищих навчальних закладів. Діти, яким цікава біологія, готові займатися улюбленою справою у будь-яких умовах, навіть в умовах військового стану, пов'язаних із загрозою для їх здоров'я та життя.

Сумська область одна із перших зазнала вторгнення з боку рф. В перші тижні і місяці цього періоду часто не вдавалося навіть вийти на дистанційний контакт із учнями, з якими до війни відбувалася плідна взаємодія. Але з часом, коли окупанти залишили територію нашого регіону, контакти відновилися. Зрозуміло, що були чисельні обмеження на співпрацю (відключення електроенергії, повітряні тривоги, комендантська година, нестабільний інтернет тощо), але спілкування з дітьми продовжувалось. Для них це була одна із небагатьох можливостей реалізувати свій потенціал в умовах військового стану в нашій державі та відсутності нормального навчального процесу. В нагоді стало те, що до початку військових дій зі школярами вже було відпрацьовано методику проведення науково-дослідницьких досліджень. Зрозуміло, що тривалий час неможливо було продовжувати з учнями з районів області польові дослідження через заборону відвідування луків, лісів та навіть захисних лісосмуг. Треба було обирати тематику і методику, якою можна було користуватися дистанційно, із використанням різноманітних платформ відеозв'язку.

В якості прикладу такої співпраці можна навести спільні наукові дослідження з учнем 9 класу Ворожбянського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Лебединської міської ради Сумської області Остатнього Владислава.

Протягом 2021 р. нами було проведено чисельні польові та лабораторні дослідження на тему: «Алелопатична активність ґрунту та опаді захисних лісосмуг». 15 лютого 2022 р. відбувся II етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт членів Сумського територіального відділення Малої академії наук України. За результатами дослідження та успішного захисту у відділенні екології та аграрних наук (секція лісознавство) робота Остатнього Владислава Володимировича зайняла I місце.

У березні 2022 р. в селі Ворожба, де мешкає родина Владислава, декілька днів стояли російські війська. Вони фактично знищили шкільні кабінети, викрали все комп'ютерне обладнання, мікроскопи і т. і. Після боїв за звільнення Лебединського району ми поновили нашу співпрацю. Зразки з полів вдалося взяти лише восени, тому сезонну динаміку показників, необхідних для висновків по роботі встановити не вдалось. Але разові виміри було проведено. Лабораторні дослідження проводили на мінімальному обладнанні (лабораторний посуд тощо), який вдалося зберегти вчителям біології у себе вдома. Самі теплі слова подяки потрібно сказати вчителю біології нашого лауреата Римар В.М. Її частка в загальному успіху школяра величезна. Відзначу, що Влад працював завзято і багато, не кидав почату позаминулого року справу, це було однією із складових його досягнень. В результаті 16 лютого 2023 року відбувся II етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт членів Сумського територіального відділення Малої академії наук України. Робота Остатнього Владислава другий рік підряд зайняла I місце у відділенні екології та аграрних наук (секція лісознавство).

Паралельно, в лютому 2023 р., Владислав із роботою «Алелопатичний вплив захисних лісосмуг на стан сільськогосподарських рослин» представляв нашу область у національному фіналі Світової олімпіади геніїв в Україні (GENIUS Olimpiad Ukraine 2023), де зайняла III місце у відділенні наука (секція екологія та біорізноманіття). Зазначимо, що на конкурс було подано 785 заявок на участь, 719 проектів, охоплено 20 областей і м. Київ [1].

Таким чином, навіть в умовах військового стану за наявності мотивації учнів, продуманої методичної роботи, повсякчасної підтримки вчителів-біологів і батьків можливо виконувати актуальні наукові дослідження та реалізувати науковий і людський потенціал школярів навіть у віддалених населених пунктах.

Список використаних джерел

1. Церемонія оголошення результатів фіналу Світової олімпіади геніїв в Україні (GENIUS Olimpiad Ukraine 2023). URL: <https://bit.ly/3LZ4Hsa>